

jest podobny w obu grupach krajów wyznaczonych przez spełnienie warunku deficytu sektora finansów publicznych (zob. tab. 2.23).

Tabela 2.23. Wyniki analizy korelacji dla przyrostu dochodów i wydatków publicznych w relacji do PKB z podziałem ze względu na spełnienie warunku I

Wyszczególnienie	Warunek I	Korelacja z wydatkami publicznymi w relacji do PKB
Dochody publiczne w relacji do PKB	Nie	0,91a
	Tak	0,77a

Objaśnienia: ^a – przy poziomie istotności 0,001.

Źródło: opracowanie własne.

Analiza korelacji wykazała, że wzrost wydatków był silnie powiązany ze wzrostem dochodów zarówno w grupie państw spełniających warunek I ($r = 0,77$; $p < 0,001$), jak i w grupie państw niespełniających tego warunku ($r = 0,91$; $p < 0,001$). Silniejszą zależność zaobserwowano jednak w grupie państw, dla których poziom deficytu w relacji do PKB $> 3\%$.

Wyniki przeprowadzonych analiz potwierdziły, że wzrost wydatków jest silnie powiązany ze wzrostem dochodów, przy czym zależność ta jest większa w krajach o niższym deficycie. Dodatkowo można zauważyć, że w krajach o mniejszym deficycie występuje silniejszy związek między zmianami dochodów i wydatków budżetowych.

Podczas badań sprawdzono również, czy poziom dotacji przyrasta szybciej w krajach, w których deficyt w relacji do PKB $< 3\%$, niż w krajach, gdzie ta relacja jest odwrotna?

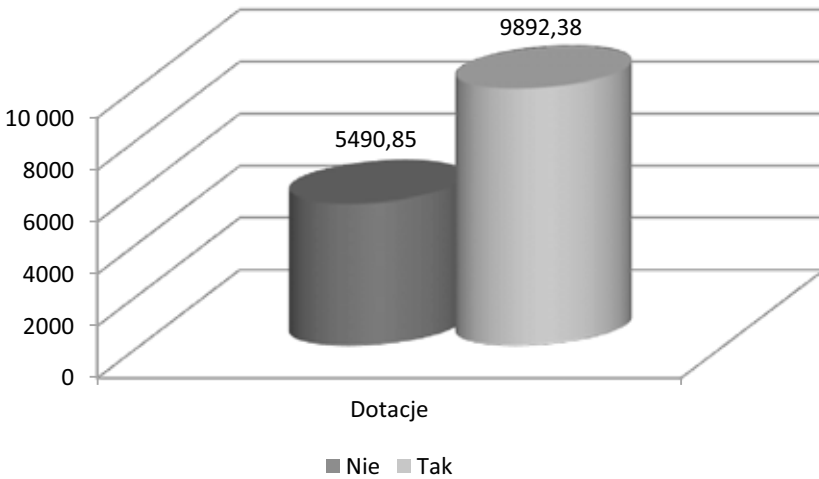
W pierwszej kolejności za pomocą testu *U* Manna–Whitneya porównano średni poziom dotacji między krajami spełniającymi warunek I a niespełniającymi tego warunku i był on istotny statystycznie ($Z = -4,40$; $p < 0,01$; $r = 0,24$). Wyniki testu przedstawiono w tabeli 2.24 i na rysunku 2.10. Analiza wykazała, że poziom dotacji był średnio wyższy w grupie państw, dla których deficyt w relacji do PKB $< -3\%$ niż w grupie państw niespełniających tego warunku ($M = 9892,38$; $SD = 13\ 417,37$ vs. $M = 5490,85$; $SD = 8167,76$). Na podstawie współczynnika siły efektu $r = 0,24$ stwierdzić jednak można, że te różnice nie były duże.

Tabela 2.24. Wyniki testów *U* Manna–Whitneya dla porównania dotacji między krajami spełniającymi warunek I a niespełniającymi tego warunku

Wyszczególnienie	Warunek I				Test <i>U</i> Manna–Whitneya		
	Nie		Tak		<i>Z</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>			
Dotacje	5490,85	8167,76	9892,38	13 417,37	-4,40	$p < 0,001$	0,24

Objaśnienia: *M* – średnia, *SD* – odchylenie standardowe, *Z* – statystyka *U* Manna–Whitneya, *p* – poziom istotności statystycznej, *r* – siła efektu.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2.10. Porównanie poziomu dotacji między krajami spełniającymi a niespełniającymi warunku I

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona następnie analiza mediacji wykazała, że spełnianie warunku I było istotnym statystycznie mediatorem zmienności dotacji w czasie ($t = -3,84; p < 0,001$). Wykazano, że zarówno w grupie państw niespełniających warunku I ($t = 0,77; p = 0,442; \beta = 0,06$), jak i spełniających ten warunek ($t = 1,28; p = 0,201; \beta = 0,10$) nie zaobserwowano istotnego statystycznie wzrostu dotacji (zob. tab. 2.25).

Tabela 2.25. Wyniki analizy regresji dla przyrostu dotacji z podziałem ze względu na spełnienie warunku I

Wyszczególnienie	Warunek I	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>	<i>R</i> ²
Dotacje	Nie	120,66	156,49	0,06	0,77	0,442	0,00
	Tak	353,15	275,31	0,10	1,28	0,201	0,01

Objaśnienia: *B* – współczynnik niestandardyzowany, *SE* – błąd standardowy, β – współczynnik standaryzowany, *t* – statystyka *t*-Studenta, *p* – poziom istotności statystycznej, *R*² – współczynnik determinacji.

Źródło: opracowanie własne.

W tym przypadku mediacja polegała na tym, że w państwach spełniających warunek I zmienność w czasie była nieco silniejsza i dodatnia. Przedstawione wyniki dowodzą również, że zarówno poziom dotacji, jak i ich dynamika, były nieco wyższe w krajach o niższym deficycie.